

INFORMACJA O STANIE BEZROBOCIA W POWIECIE LIMANOWSKIM W 2022 ROKU

/stan na 31 grudnia 2022 r./

Limanowa, marzec 2023 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej 34-600 Limanowa, ul. Józefa Marka 9
tel. 018 337 - 58 - 50, fax: 333 - 78 - 50 e-mail: krli@praca.gov.pl, www.limanowa.praca.gov.pl

Lokalny Punkt Informacyjno-Konsultacyjny (LPIK) w Mszanie Dolnej
34-730 Mszana Dolna ul. Starowiejska 4, tel. 018 331 - 17 - 10
e-mail: krli@praca.gov.pl

Spis treści

Bieżąca sytuacja na lokalnym rynku pracy	3
Sytuacja demograficzna powiatu	4
Podmioty gospodarcze w powiecie.....	4
Bezrobocie w powiecie limanowskim	5
Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.....	5
Napływy i odpływy bezrobotnych w 2022 r.....	9
Struktura bezrobotnych.....	11
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	13
Wskaźnik płynności rynku pracy.....	15
Oferty pracy	16
Napływ cudzoziemców	17
Projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej	19
Informacja o realizacji projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie limanowskim (VI)”	19
Informacja o realizacji projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie limanowskim (VII)”.....	19
Informacja o realizacji projektu „Czas na prace interwencyjne” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 8 Oś Priorytetowa Rynek Pracy, Działanie 8.2 Aktywizacja Zawodowa, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.....	22
Programy regionalne finansowane ze środków Funduszu Pracy we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie:	22
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	23
Informacja sygnałna IV kwartał 2022 r.	24

Bieżąca sytuacja na lokalnym rynku pracy

Na koniec grudnia 2022 r. w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było **3546** osób, tj. o 84 osoby więcej niż przed rokiem, a w porównaniu do poprzedniego miesiąca (listopada) liczba ta wzrosła o 47 osób. Zdecydowaną większość osób bezrobotnych (**89%**) stanowiły osoby poprzednio pracujące. Osoby zwolnione z przyczyn zakładu pracy to **7%** zarejestrowanych. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych **157** posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, a **797** to osoby bezrobotne zarejestrowane po raz pierwszy.

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. spośród osób bezrobotnych, osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły najliczniejszą grupę (86,5%).

Do tej kategorii zaliczamy osoby m.in.:

- do 30 r.ż. – **1340** osób,
- powyżej 50 r.ż. – **689** osób,
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r.ż. – **923** osoby,
- niepełnosprawne – **157** osób,
- posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż. – **7** osób,
- długotrwale bezrobotne - **1518** osób.

W 2022 roku **aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu** objęto **2186** osób.

Najwięcej osób skorzystało ze:

- stażu - **566** osób;
- szkoleń zawodowych - **450** osób;
- jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej - **334** osoby;
- prac interwencyjnych – **331** osób;
- refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy - **262** osoby;
- bonu zatrudnieniowego – **123** osoby,
- bonu na zasiedlenie – **60** osób,
- dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. życia - **33** osoby;
- robót publicznych - **26** osób.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej zarejestrowanych zostało 346 obywateli Ukrainy, którzy zadeklarowali gotowość podjęcia pracy nawet poniżej swoich kwalifikacji, z uwagi na nieznaną znajomość języka polskiego.

W tym samym czasie wyrejestrowano 273 osoby:

- **80** podjęło pracę korzystając ze środków Funduszu Pracy:
 - prace interwencyjne – 11 osób;
 - roboty publiczne – 2 osoby;
 - refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 4 osoby;
 - środki na podjęcie działalności gospodarczej – 3 osoby;
 - staż - 59 osób,
 - szkolenie – 1 osoba.

Wśród powodów wyrejestrowań zwraca uwagę wysoka liczba osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego – 100 osób oraz zmieniły miejsce zamieszkania lub nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy po 32 osoby. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w rejestrach Urzędu pozostawało 71 obywateli Ukrainy.

Sytuacja demograficzna powiatu

Tabela 1. Struktura demograficzna ludności powiatu limanowskiego, wg stanu na 30.06.2022 r

Liczba ludności	131 332
Kobiety	65 731
Mężczyźni	65 601
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	31 363
Ludność w wieku produkcyjnym	78 022
Ludność w wieku poprodukcyjnym	21 947
Ludność do 30 roku życia	52 344
Ludność po 50 roku życia	41 659

Według stanu na koniec czerwca 2022 roku liczba ludności powiatu limanowskiego wynosiła 131 332. Średni wiek mieszkańców powiatu limanowskiego wynosi 37,5 lat (mężczyźni - 36 lat, kobiety - 39 lat). Osoba zamieszkująca powiat limanowski jest średnio o 4 lata młodsza od statystycznego mieszkańca Polski, a o 1,5 roku od mieszkańca Małopolski.

Wykres 1. Liczba ludności w wieku poniżej 30 roku życia i powyżej 50 roku życia w powiecie limanowskim w latach 2016-2022

Podmioty gospodarcze w powiecie

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w powiecie zarejestrowanych było 12 856 podmiotów gospodarczych, z tego:

- w sektorze publicznym – 2,6%,
- w sektorze prywatnym – 97,4%.

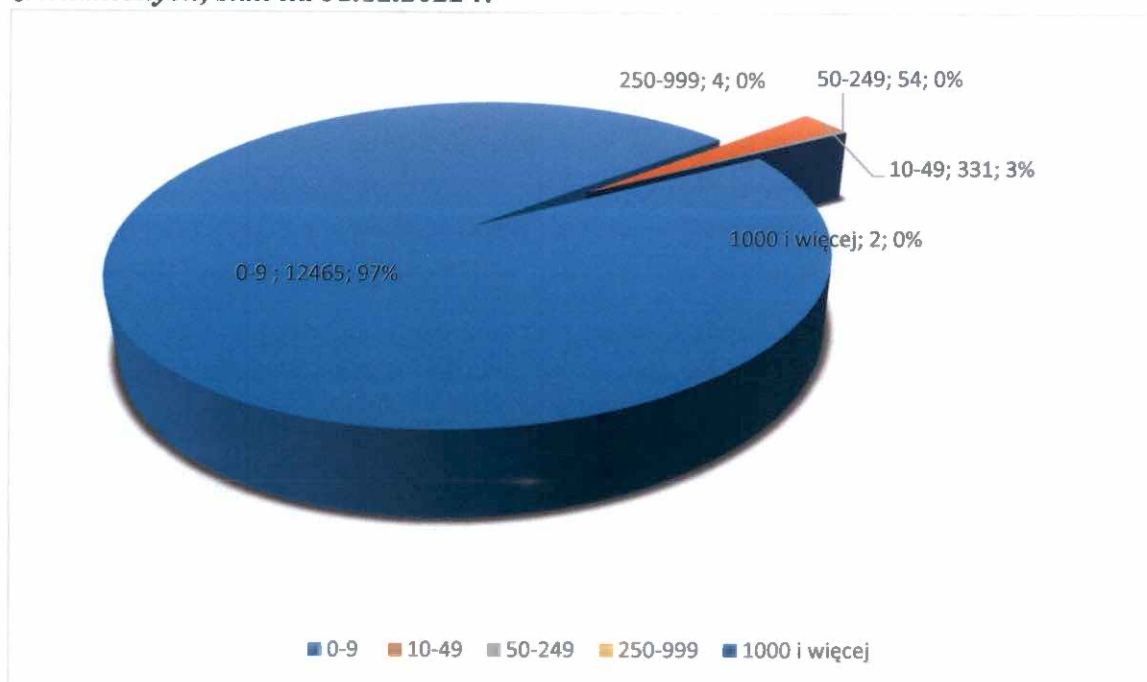
W porównaniu do końca roku 2021 roku ilość podmiotów gospodarczych wzrosła o 2,9% (tj. o 375 podmiotów).

W ciągu 2022 roku w powiecie limanowskim zarejestrowanych zostało 1117 nowych jednostek gospodarczych, natomiast 657 wykreślono z rejestru.

Najwięcej podmiotów gospodarczych działa w sekcji:

- budownictwo – 4301 (co stanowi 33,5%),
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle – 2301 (co stanowi 17,9%)
- przetwórstwo przemysłowe – 1216 (9,5%);
- pozostała działalność usługowa – 870 (6,8%).

Wykres 2. Podmioty gospodarki narodowej w powiecie limanowskim wg liczby zatrudnionych, stan na 31.12.2022 r.

W powiecie limanowskim dominują podmioty gospodarcze zatrudniające do 9 osób. Stanowią one 97% wszystkich zarejestrowanych podmiotów.

Na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 165 podmiotów gospodarki narodowej (przy 226 w Małopolsce)

Bezrobocie w powiecie limanowskim

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Główny Urząd Statystyczny na przełomie września i października dokonał rewizji (ponownego przeliczenia) miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski ogółem, województw i powiatów. Rewizja stopy bezrobocia rejestrowanego uwzględnia głównie ostateczne wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020), dotyczące liczby osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych. Dane o liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, publikowane dotychczas przez GUS, pozostają bez zmian. Dla celów analitycznych i umożliwienia porównania danych w dłuższej retrospekcji stopa bezrobocia rejestrowanego przeliczona została dla Polski ogółem i województw dla

poszczególnych miesięcy od grudnia 2020 r., natomiast dla powiatów tylko od grudnia 2021 r.

W związku z tym nie należy porównywać:

- wojewódzkiej stopy bezrobocia w okresie od grudnia 2020 z okresami poprzedzającymi,
- powiatowej stopy bezrobocia w okresie od grudnia 2021 z okresami poprzedzającymi.

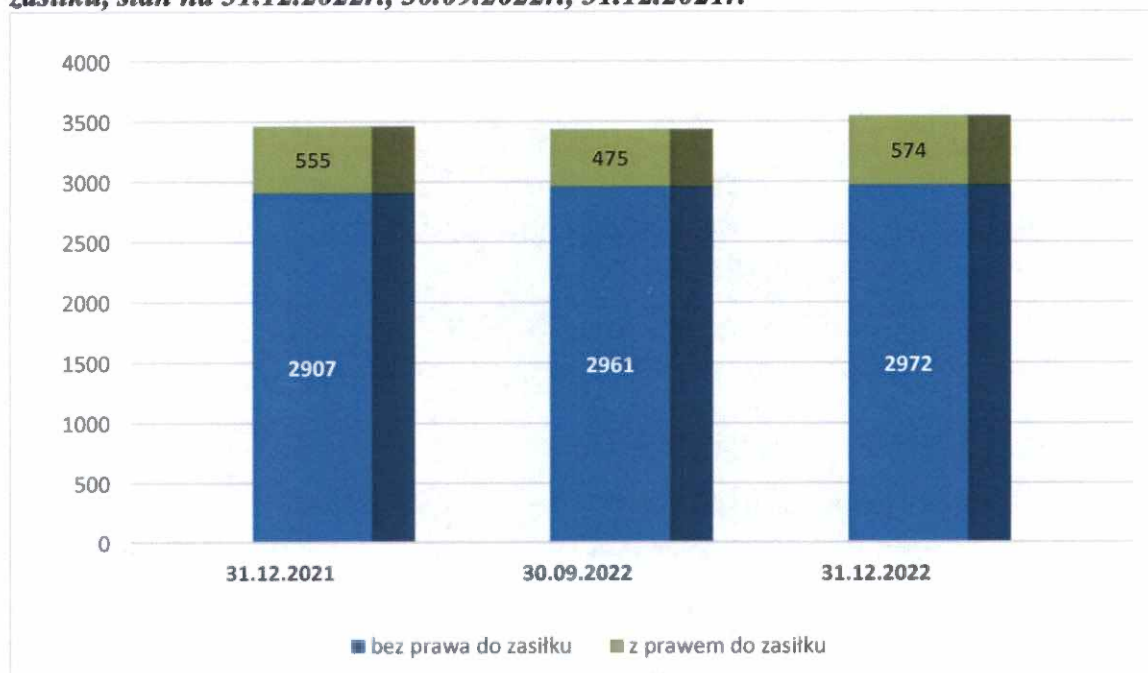
Dane dotyczące stopy bezrobocia rejestrowanego według stanu na koniec września 2022 r. bazują już na wynikach spisu PSR 2020.

Na koniec grudnia 2022 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej zarejestrowanych było **3546** osób bezrobotnych - to **2,7%** wszystkich mieszkańców powiatu oraz 4,5% ludności w wieku produkcyjnym. W ogólnej liczbie bezrobotnych **kobiety** stanowią **61,3%** (2174 osoby).

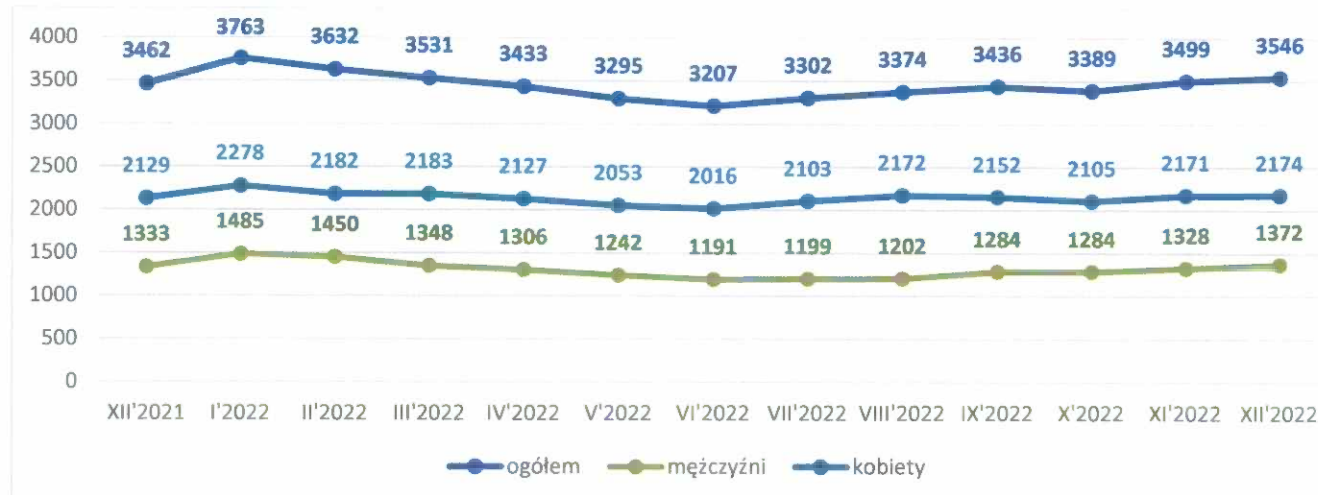
Na koniec IV kwartału 2022 r. nastąpił wzrost liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w stosunku do końca III kwartału 2022 r. o 110 osób (tj. o 3,2%), natomiast w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego liczba osób bezrobotnych wzrosła o 84 osoby, co oznacza 2,4% wzrost liczby bezrobotnych rok do roku.

Dane statystyczne wskazują natomiast wzrost udziału osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku o 0,2%. Na dzień 31.12.2022 r. stanowiły one 16,2% ogółu zarejestrowanych.

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem, z prawem i bez prawa do zasiłku, stan na 31.12.2022r., 30.09.2022r., 31.12.2021r.

Wykres 4. Liczba bezrobotnych w powiecie limanowskim z uwzględnieniem płci w okresie XII'2021 – XII'2022

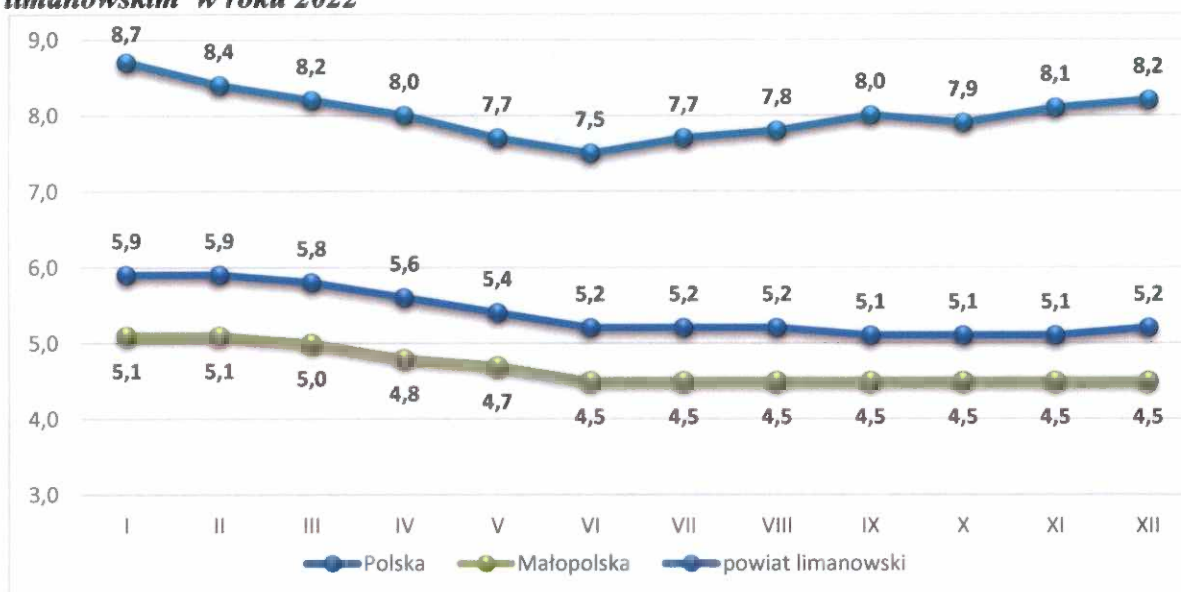
Po ponownym przeliczeniu przez GUS (uwzględniającym również dane z Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r.) stopa bezrobocia w powiecie limanowskim zmieniła się w każdym miesiącu zrewidowanego okresu (XII'2021 – VIII'2022), zmiany te obejmują wzrost stopy w powiecie od 1,9 do 2,2%. Na koniec grudnia 2022 roku stopa bezrobocia w powiecie limanowskim wyniosła 8,2%.

W porównaniu do pozostałych powiatów województwa małopolskiego, powiat limanowski plasuje się na czwartym miejscu wśród powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w województwie małopolskim.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego XII'2021-XII' 2022 w powiecie limanowskim

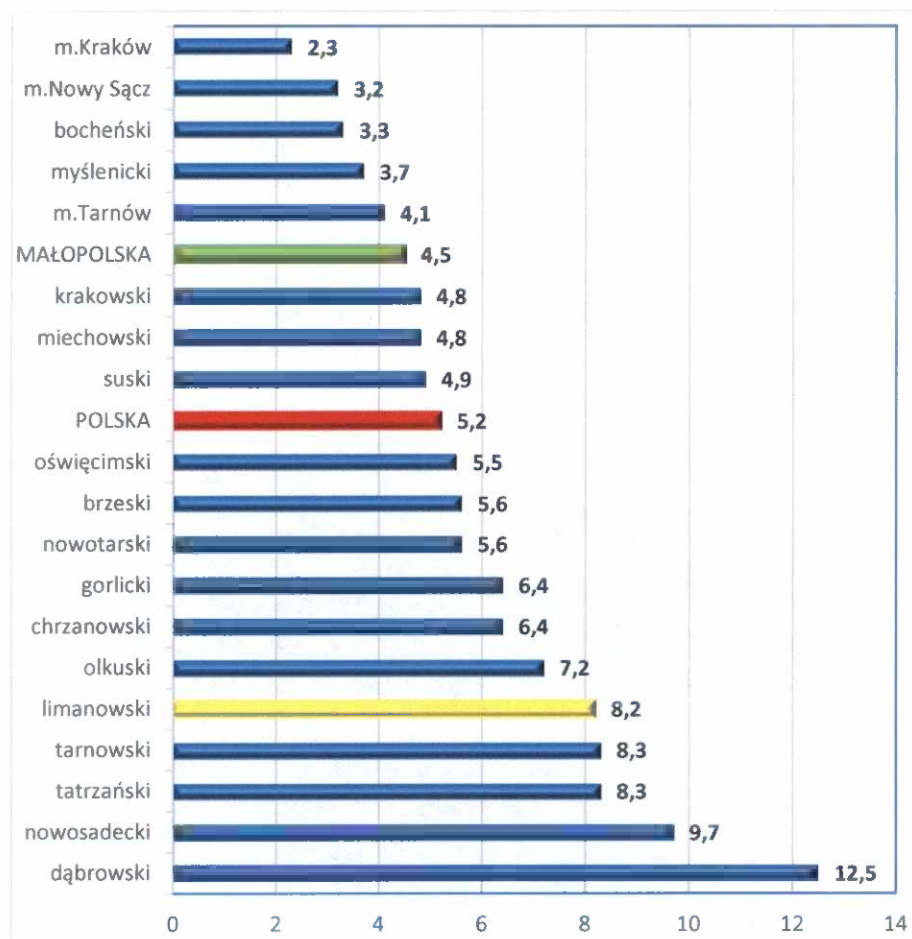
Wykres 6. Stopa bezrobocia w Polsce, województwie małopolskim oraz powiecie limanowskim w roku 2022

Wyższą stopę bezrobocia zanotowano w powiatach:

- dąbrowskim - 12,5%,
- nowosądeckim - 9,7%,
- tatrzańskim - 8,3%
- tarnowskim - 8,3%.

Wykres 7. Stopa bezrobocia w powiatach Małopolski, stan na 31 grudnia 2022 r.

Napływy i odpływy bezrobotnych w 2022 r

W 2022 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej zarejestrowało się **6807** osób bezrobotnych, w tym **3641** kobiet. W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 745 osób (tj. o 10,5%).

Najwięcej osób zarejestrowało się w miesiącu wrześniu (816 osób, co stanowi 12% ogółu).

Liczbę osób bezrobotnych rejestrujących się w poszczególnych miesiącach 2022 roku przedstawiono na wykresie nr 8.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych w miesiącach I-XII' 2022 r.

Spośród osób nowo zarejestrowanych (**5073** osób):

- **74,5%** stanowiły osoby **rejestrujące się po raz kolejny**,
- **88%** stanowiły osoby **poprzednio pracujące** (o 3% więcej niż przed rokiem),
- **osoby do 30-go roku życia** stanowiły **52%** ogólnej liczby nowo zarejestrowanych (przed rokiem – 57%),
- odsetek nowo zarejestrowanych **absolwentów** (tj. osób, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 miesięcy) wyniósł **17%** ogólnej liczby nowo zarejestrowanych (2021 r. – 23,6%),
- udział osób **zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** w ogólnej liczbie nowych rejestracji wyniósł **5,7%** (przed rokiem 4,4%),
- spośród osób nowo zarejestrowanych **83% mieszkało na wsi** (tak samo jak przed rokiem).

Wraz z napływem osób **poprzednio pracujących** rośnie odsetek osób **uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych**. W 2022 r. zarejestrowało się 1726 osób z prawem do zasiłku, w tym 936 kobiety. Według stanu na 31 grudnia 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej zarejestrowane były 574 osoby z prawem do zasiłku, co stanowiło 16,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 16%) przed rokiem). Tym samym w skali roku nastąpił wzrost udziału liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku o 0,2%.

W 2022 roku **wyłączono z ewidencji** ogółem **6721 osób** bezrobotnych.

Główną przyczynę wyrejestrowania było **podjęcie pracy** (dotyczy to **3741 osób** bezrobotnych – co stanowi 55,7% ogółu wyłączonych).

2571 osób (tj. 68,7% ogółu wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych) podjęło **pracę niesubsydiowaną** (w tym sezonową).

W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego na podobnym poziomie pozostał odsetek osób wyłączonych, które podjęły **pracę subsydiowaną** (31,3%), w tym najwięcej osób rozpoczęło:

- prace interwencyjne - **331 osób**, co stanowi 28,3% wyłączonych z ewidencji
- roboty publiczne - **26 osób** (2,2%),
- działalności gospodarczej - **334 osoby** (28,5%),
- refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego **262 osoby** (22,5%),
- bonu na zasiedlenie - **60 osób** (5,1%),
- bonu zatrudnieniowego - **123 osoby** (10,5%),
- dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia - **34 osób** (2,9%).

Pozostałymi **przyczynami odpływu** z rejestru Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej były:

- niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – **841 osób** (12,5%),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej – **605 osób** (9%),
- rozpoczęcie stażu – **566 osób** (8,4%),
- rozpoczęcie szkolenia – **450 osób** (6,7%),
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI – **82 osoby** (1,2%),
- osiągnięcie wieku emerytalnego – **64 osoby** (1%),
- nabycie praw do świadczenia emerytalnego – **30 osób** (0,4%),
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych – **59 osób** (0,9%),
- inne powody np. zmiana miejsca zamieszkania, podjęcie nauki - **283 osoby** (4,2%).

Tabela 2. Procentowy udział wyłączenia (odpływu) z ewidencji bezrobotnych wg wybranych przyczyn (rok 2022 i 2021)

Powody wyłączenia (odpływu) z ewidencji bezrobotnych w IV kwartale	2022	2021	Spadek/wzrost
Osoby wyłączone z ewidencji w kwartale	100	100	x
podjęcie pracy	55,7	59,2	-3,5
- praca niesubsydiowana	68,7	70,4	-1,7
- praca subsydiowana	31,3	29,6	1,7
z tego			
prace interwencyjne	28,3	36,5	-8,2
roboty publiczne	2,2	2,6	-0,4
działalność gospodarcza	28,5	27,0	1,5
refundacja kosztów zatrudnienia	22,5	17,4	5,1
bon na zasiedlenie	5,1	4,0	1,1
bon zatrudnieniowy	10,5	8,4	2,1
dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	2,9	4,1	-1,2
rozpoczęcie szkolenia	6,7	5,2	1,2
rozpoczęcie stażu	8,4	8,2	0,2
odmowa bez uzasadnionej przyczyny podjęcia pracy	1,2	1,6	-0,4
nie potwierdzenie gotowości do pracy	12,5	10,9	1,6
dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	9,0	8,6	0,4
podjęcie nauki	0,5	0,4	0,1

osiągnięcie wieku emerytalnego	1,0	1,0	0,0
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego	0,4	0,6	-0,2
nabycie praw emerytalnych lub rentowych	0,9	0,8	-0,1
inne	3,7	3,5	0,2

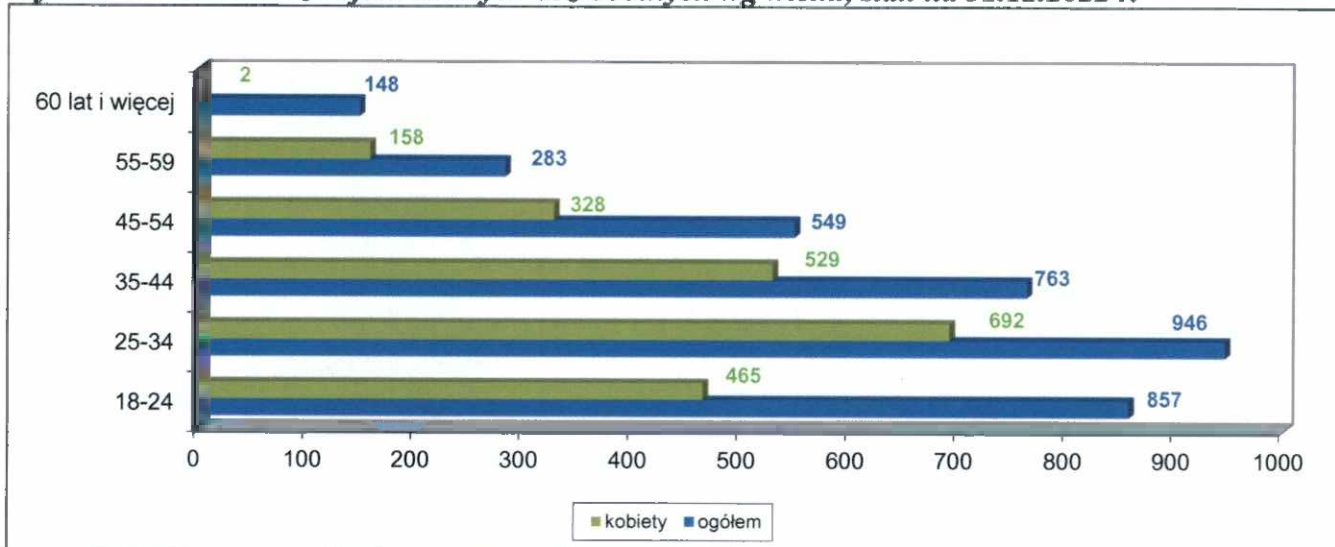
Wykres 9. Napływ i odpływ bezrobotnych z rejestrów PUP Limanowa w okresie I'2022 – XII'2022 r.

Struktura bezrobotnych

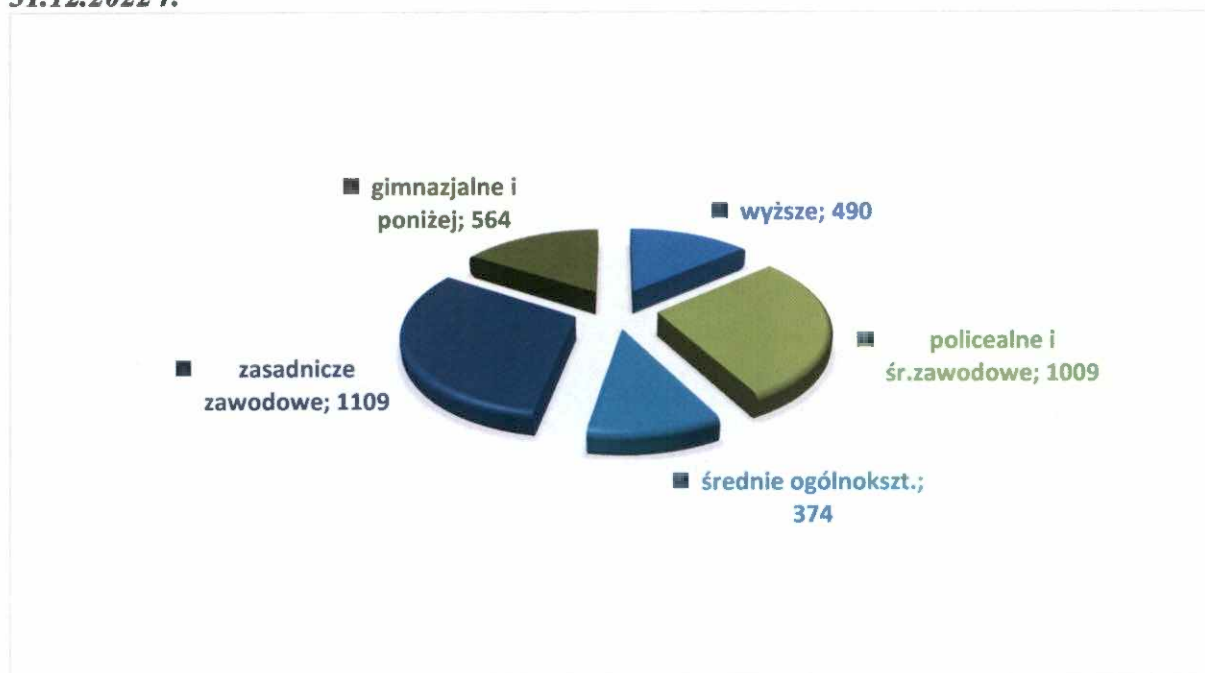
Na koniec 2022 r. wśród osób bezrobotnych najliczniejszą grupę stanowią osoby młode. W ogólnej liczbie bezrobotnych **50,8%** stanowiły osoby w wieku do 34 lat (1803 osoby), w tym: **26,7%** to osoby pomiędzy 25-34 rokiem życia /udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych spadł o 0,4% w stosunku do roku ubiegłego/. W ciągu roku spadł udział zarejestrowanych osób powyżej 60 roku życia o 0,1%.

Wykres 10. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg wieku, stan na 31.12.2022 r.

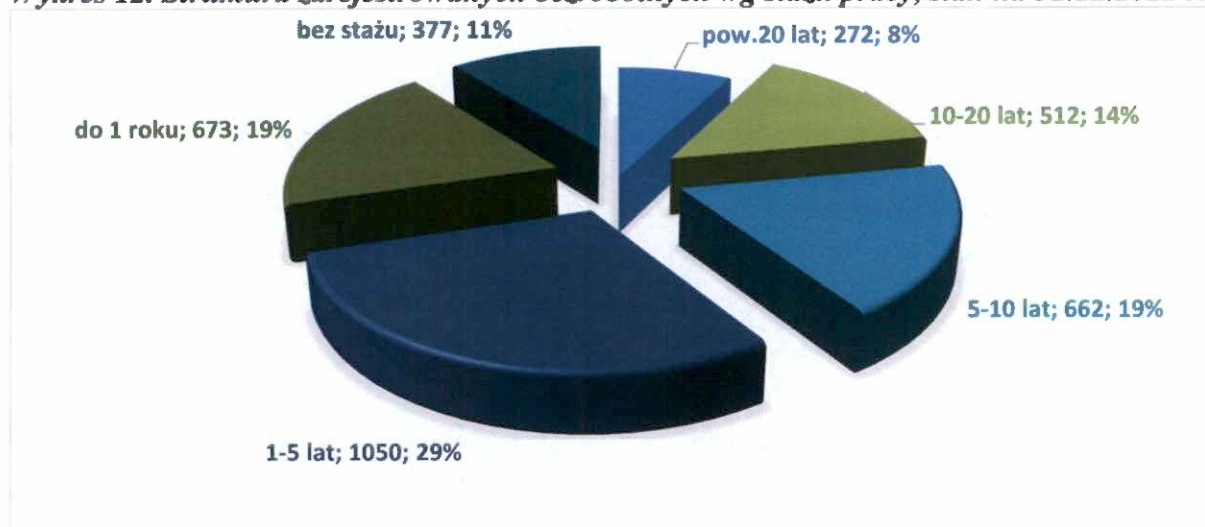
Najwięcej zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej bezrobotnych legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (1109 osób – co stanowi 31,3%), policealnym i średnim zawodowym/branżowym (1009 osób- 28,5%). Najmniej liczną grupą osób bezrobotnych są osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (374 osoby – 10,5%).

Wykres 11. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg poziomu wykształcenia, stan na 31.12.2022 r.

Niemal 60% zarejestrowanych bezrobotnych (tj. 2100 osób - 59,2%) posiada krótki staż pracy (do 5 lat), z tego 10,6% nie posiada żadnego.

Wykres 12. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg stażu pracy, stan na 31.12.2022 r.

W strukturze osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy, najliczniej reprezentowaną grupą były osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy, które stanowiły 22% (ponad 1/5 ogółu zarejestrowanych). Na przestrzeni kilku ostatnich lat zauważalny jest spadek liczby osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. Procentowy udział tej grupy osób w ogólnej strukturze zmniejszył się na przestrzeni pięciu ostatnich lat o 3,5% (z poziomu 38% wg stanu na dzień 30.12.2018 r. do poziomu 34,5% (1225 osób) wg stanu na 31.12.2022 r.).

Wykres 13. Struktura zarejestrowanych bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy, stan na 31.12.2022 r.

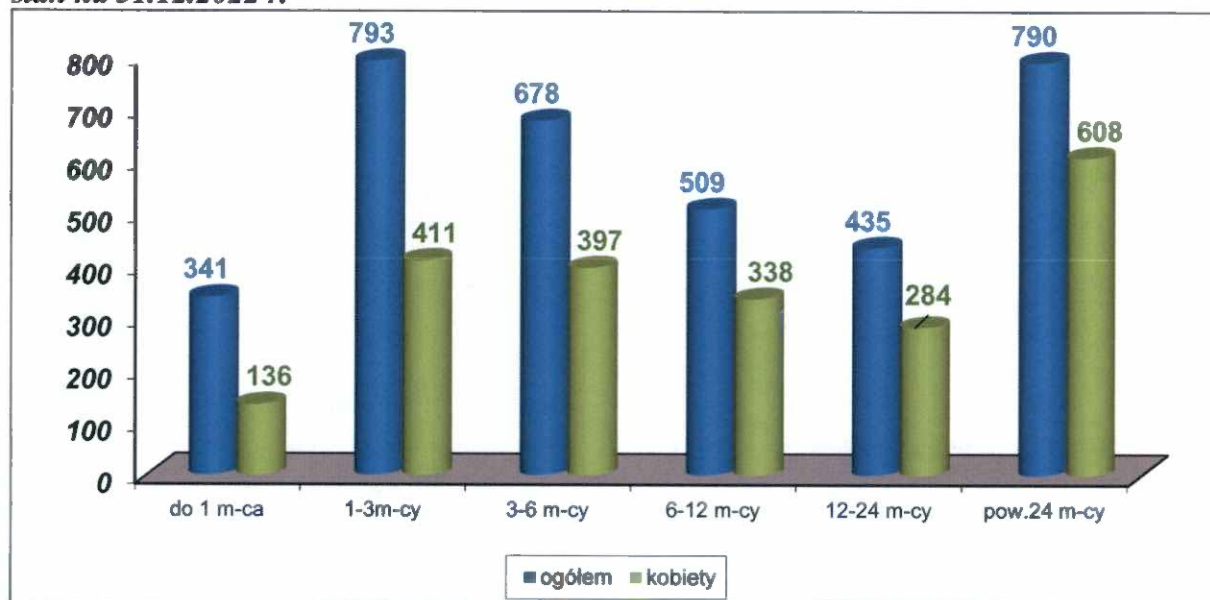

Tabela 3. Bezrobocie w powiecie limanowskim wg gmin - podsumowanie, stan na 31.12.2022 r.

Miasto/Gmina	Liczba bezrobotnych							w ciągu III kwartału			
	ogółem	z tego			do 30 r życia	długotrwale bezrobotni	powyżej 50 roku życia	Udział %	napływ bezrobotnych	odpływ bezrobotnych	zgłoszone oferty
		w szczególnej sytuacji na rynku pracy	kobiety								
Limanowa Miasto	384	326	209	120	157	81	10,8	785	599	798	
Mszana Dolna Miasto	242	205	122	69	110	59	6,8	393	285	271	
Dobra	261	230	172	109	117	46	7,4	515	356	83	
Jodłownik	202	184	123	93	94	29	5,7	363	293	83	
Kamienica	261	230	168	93	130	56	7,4	446	375	124	
Laskowa	181	154	117	76	63	30	5,1	416	291	82	
Limanowa Gmina	666	561	407	246	233	142	18,7	1437	1 079	249	
Łukowica	266	228	185	85	125	66	7,5	547	437	114	
Mszana Dolna Gmina	520	456	303	210	256	86	14,7	766	596	188	
Niedźwiedź	255	221	170	117	107	43	7,2	443	321	119	
Słopnice	166	149	112	80	57	23	4,7	406	309	95	
Tymbark	142	122	86	42	69	28	4,0	290	250	117	
Razem	3546	3066	2174	1340	1518	689	x	6 807	5191	2 323	

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy "osobami w szczególnej sytuacji na rynku pracy" są:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,

- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r. życia,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osób niepełnosprawnych.

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. spośród osób bezrobotnych, osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły najliczniejszą grupę (86,5%). Długotrwale bezrobotni stanowili aż 49,5%, a bezrobotni do 30 r.ż. 43,7%. Wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji znaczny był także udział osób pełniących opiekę nad dziećmi do lat 6 (26%).

Wykres 14. Udział osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych w powiecie, stan na 31.12.2022 r.

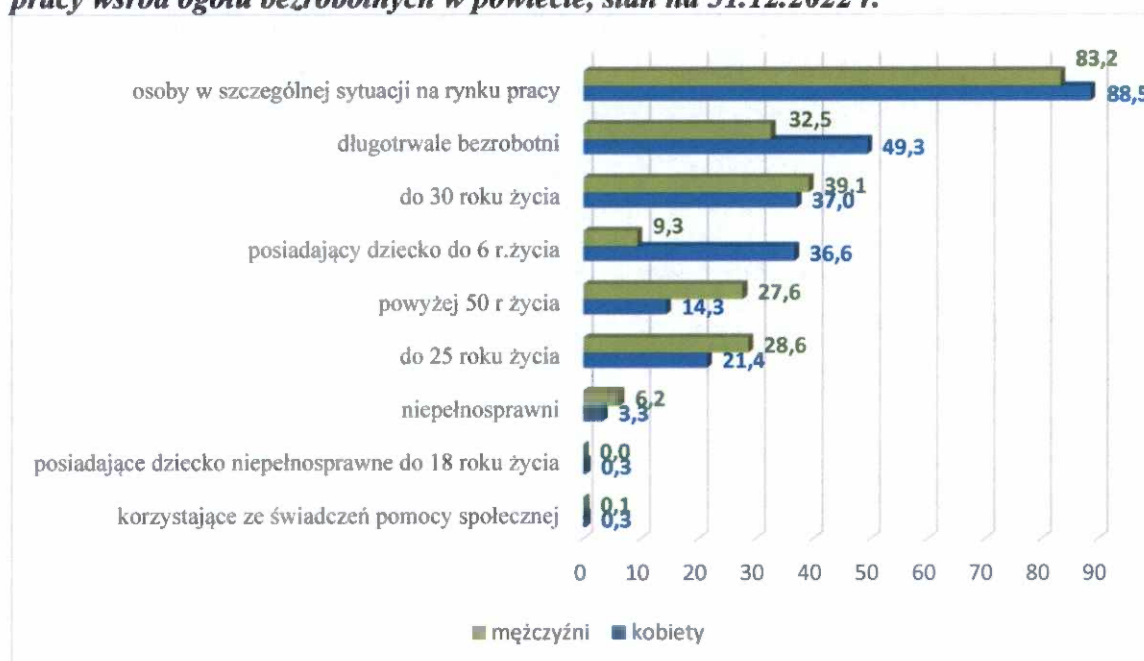
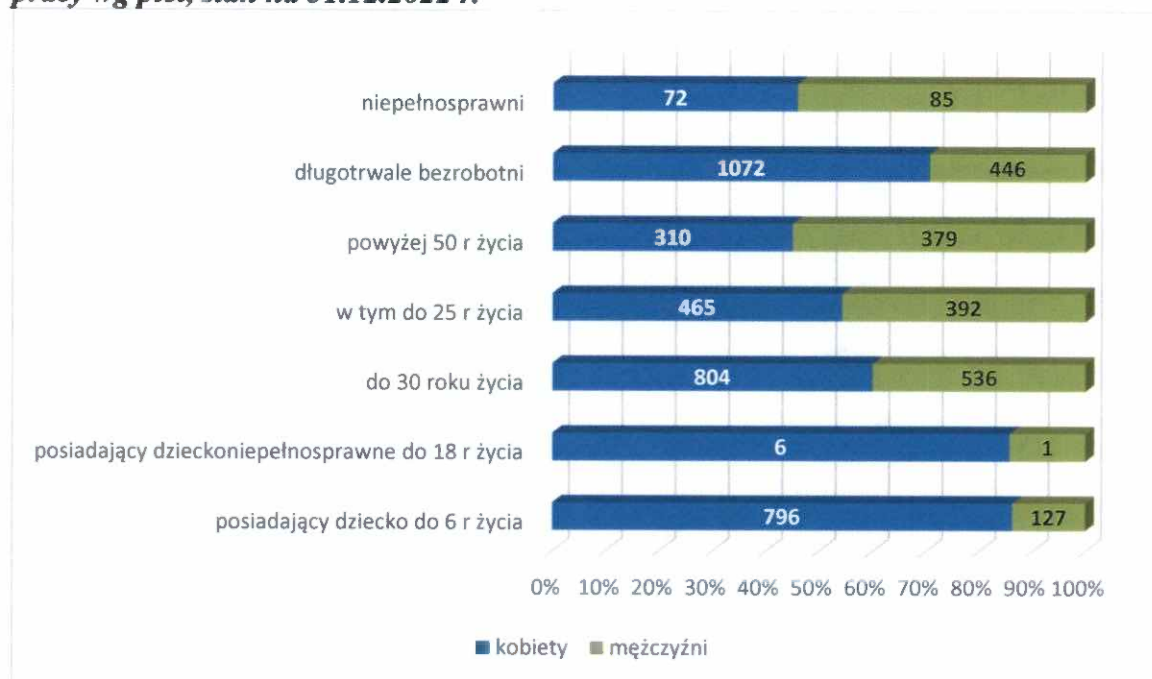

Tabela 4. Liczba i udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych w powiecie, stan na 31.12.2022 r

Wyszczególnienie	ogółem	udział wśród ogółu bezrobotnych	Zmiana m/m %(XI'2022=100)	Zmiana r/r %(XII'2021=100)
ogółem	3 066	86,5	101,0	101,0
do 30 roku życia	1340	37,8	99,0	110,0
w tym do 25 r życia	857	24,2	98,4	122,4
długotrwale bezrobotni	1 518	42,8	101,1	90,0
powyżej 50 r życia	689	19,4	104,1	97,7
posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	934	26,3	100,8	93,2
posiadający co najmniej 1 dziecko z niepełnosprawnością do 18 roku życia	8	0,2	114,3	266,7
korzystające ze świadczeń opieki społecznej	7	0,2	77,8	116,7
niepełnosprawni	157	4,4	102,6	101,9

Wykres 15. Udział osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg płci, stan na 31.12.2022 r.

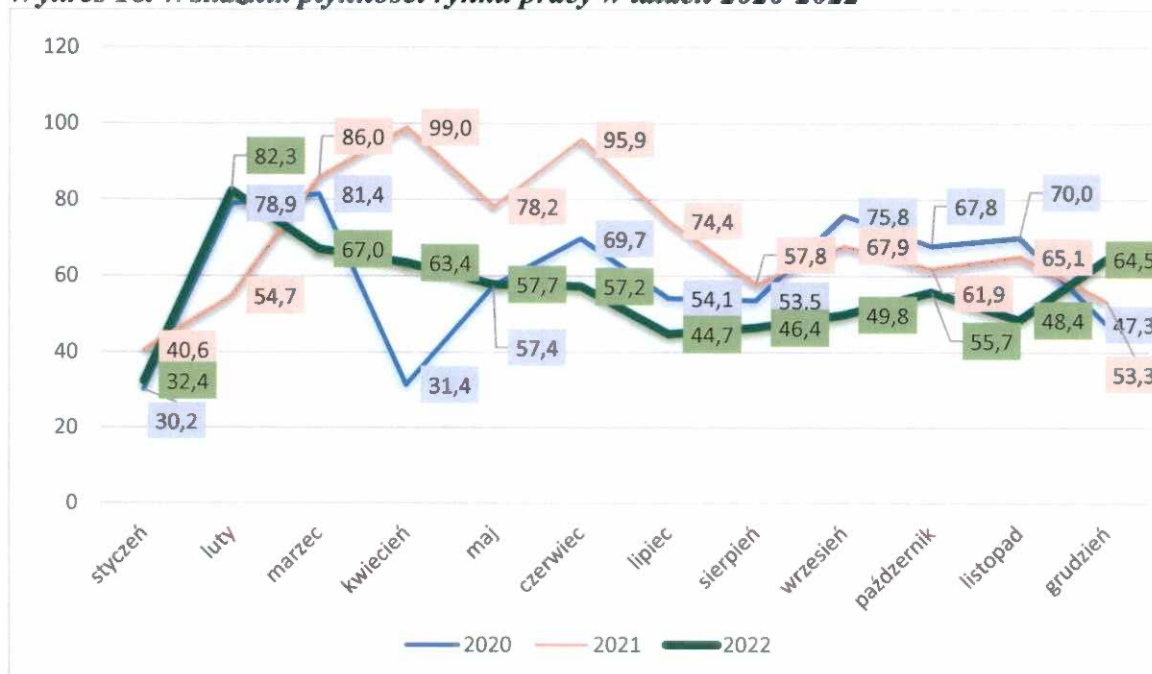

Wskaźnik płynności rynku pracy

Wskaźnik płynności rynku pracy, czyli procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo zarejestrowanych, wyniósł w 2022 roku 55%. Wskaźnik ten był niższy niż w roku 2021 i osiągnął wartość niższą o 13,5%.

Kształtowanie się wskaźnika płynności rynku pracy w roku 2020, 2021 i 2022 przedstawia poniższy wykres

Wykres 16. Wskaźnik płynności rynku pracy w latach 2020-2022

Oferty pracy

W 2022 roku pracodawcy zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej **2656 oferty pracy**. Liczba ta była niższa o 8,1% w porównaniu do liczby pozyskanych ofert w analogicznym okresie poprzedniego roku. **Oferty subsydiowane** stanowiły ponad połowę (**51,8%**) wszystkich ofert (tj. 1375 wolne miejsca pracy). W końcu omawianego okresu Urząd dysponował **53** wolnymi miejscami pracy.

Tabela 5. Liczba pozyskanych ofert pracy w latach 2018-2022 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	subsydiowane		zwykłe		dla niepełnosprawnych	
		liczba	udział	liczba	udział	liczba	udział
Rok 2022	2 656	1 375	51,8%	1 281	48,2%	51	1,9%
Rok 2021	2 890	1 498	51,8%	1 392	48,2%	76	2,6%
Rok 2020	2 262	1 189	52,6%	1073	47,4%	53	2,3%
Rok 2019	2 857	1 268	44,4%	1 589	55,6%	72	2,5%
Rok 2018	3 692	1 576	42,7%	2 116	57,3%	71	1,9%

Wzrost liczby ofert w stosunku do roku ubiegłego nastąpił w następujących działach gospodarki narodowej:

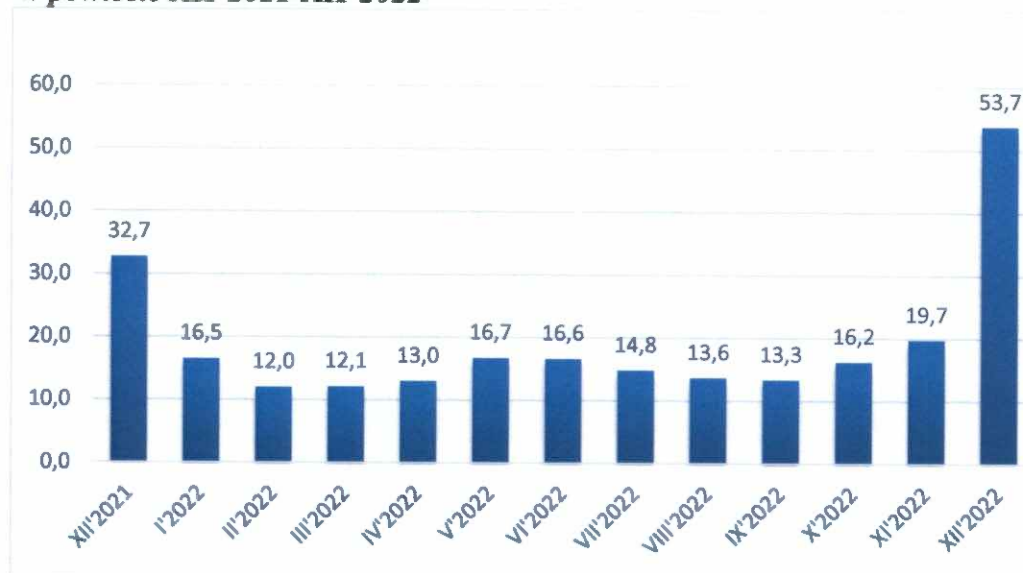
- „Edukacja” o 2,1%,
- „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” o 1,8%,
- „Administracja publicznej” o 0,9%,
- „Działalność związana z obsługą nieruchomości” o 0,7%,
- ”Pozostała działalność usługowa” o 0,5%.

Zgłoszone oferty dotyczyły głównie następujących zawodów:

- sprzedawca - 287 (tj. 10,8% ogółu);
- pracownik biurowy - 138 (tj. 5,2% ogółu);
- pozostali pracownicy obsługi biurowej – 122 (tj. 4,6% ogółu);
- pomocniczy robotnik budowlany – 99 (tj.3,7% ogółu);
- asystent nauczyciela przedszkola – 95 (tj. 3,6% ogółu);
- fryzjer -72 (tj. 2,7% ogółu);
- robotnik budowlany -63 (tj. 2,4% ogółu);
- robotnik gospodarczy – 61 (tj. 2,3% ogółu).

Oferty pracy spoza terenu powiatu limanowskiego stanowiły 12,5% wszystkich ofert zgłoszonych w 2022 roku.

Wykres 17. Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy zgłoszoną do Urzędu w powiecie XII'2021-XII'2022

Wykres 18. Oferty pracy zgłoszone do PUP Limanowa w okresie XII'2021 – XII'2022 r.

Napływ cudzoziemców

Jedną z form zatrudniania cudzoziemców jest praca na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. W tej uproszczonej procedurze, która obejmuje obywateli 5 państw (Ukrainy, Armenii, Białorusi, Gruzji i Mołdawii) pracodawca rejestruje w powiatowym urzędzie pracy oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy danej osobie.

W 2022 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej wpłynęło 650 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom:

- Ukrainy (468),
- Białorusi (124),
- Gruzji (41),
- Mołdawii (10),
- Rosji (6),
- Armenii (1).

Dotyczyły one głównie pracy w branży budowlanej, transportowej, a także dla pracowników wykonujących prace proste, gdzie nie są wymagane wysokie kwalifikacje.

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej na wniosek pracodawców wydał łącznie 21 informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych, które stanowią załącznik do zezwolenia na pracę dla cudzoziemca składanego do właściwego wojewody.

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatel Ukrainy, który aktualnie przebywa legalnie w Polsce może **podejmować legalnie zatrudnienie w Polsce bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę lub oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Natomiast pracodawca ma obowiązek w ciągu 14 dni od podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy, powiadomić** za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – **praca.gov.pl** właściwy urząd pracy o powierzeniu mu pracy. Ponadto od dnia 28 października 2022 r. obowiązują zmiany dotyczące pracy obywateli Rosji. Otóż, pracodawca nie ma możliwości złożenia oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi dla w/w obywateli. W celu zalegalizowania pracy obywatela Rosji należy wnioskować o wydanie zezwolenia na pracę. Zmiany te wynikają z rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 25 października 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie państw, do których obywateli stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Obywatele Ukrainy mogą korzystać z usług rynku pracy na takich samych zasadach jak Polacy, w szczególności mogą korzystać z pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz szkoleń. Ustawa umożliwia obywatelom Ukrainy swobodny dostęp do instrumentów rynku pracy, aktywnych form pomocy oraz skierowanie do zatrudnienia za pośrednictwem urzędów pracy.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w ewidencji osób bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej zarejestrowanych zostało 346 obywateli Ukrainy, którzy zadeklarowali gotowość podjęcia pracy nawet poniżej swoich kwalifikacji, z uwagi na nieznaną znajomość języka polskiego.

W tym samym czasie wyrejestrowano 273 osoby:

- **80** podjęło pracę korzystając ze środków Funduszu Pracy:
 - prace interwencyjne – 11 osób;
 - roboty publiczne – 2 osoby;
 - refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 4 osoby;
 - środki na podjęcie działalności gospodarczej – 3 osoby;
 - staż - 59 osób,
 - szkolenie – 1 osoba.

Wśród powodów wyrejestrowań zwraca uwagę wysoka liczba osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego – 100 osób oraz zmieniły miejsce zamieszkania lub nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy po 32 osoby. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w rejestrach Urzędu pozostawało 71 obywateli Ukrainy.

Projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej

Informacja o realizacji projektu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie limanowskim (VI)”

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

W 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej kontynuował realizację 2 projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach PO WER 2014-2020 i RPO WM 2014-2020.

W dniu 31 grudnia 2022 r. zakończono dwuletnią realizację projektu „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie limanowskim (VI)**” w ramach **Poddziałania 1.1.1 PO WER 2014-2020**, przeznaczonego dla osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia. Grupami priorytetowymi w projekcie były osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby o niskich kwalifikacjach. Wsparcie w ramach projektu, od początku jego realizacji, otrzymało 1238 osób, w tym 1055 osób z grup priorytetowych. W 2022 r. do projektu przystąpiły 522 osoby, w tym 435 osób w trudnej sytuacji na rynku pracy. Dla wszystkich uczestników projektu został opracowany Indywidualny Plan Działania. Wszyscy skorzystali również z usługi pośrednictwa pracy, a w miarę potrzeb z poradnictwa zawodowego w formie porad indywidualnych. Ponadto w 2022 roku 158 uczestników projektu odbyło **staże** zawodowe. Uczestnicy projektu podejmowali również zatrudnienie subsydiowane w formie prac interwencyjnych (44 osoby), na miejscach wyposażonych lub doposażonych. W ramach **prac interwencyjnych** w 2022 r. pracę podjęły 43 osoby. Uczestnikom projektu chcącym uruchomić własną firmę wypłacono **jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej** (134 osoby). Osoby podejmujące pracę poza miejscem zamieszkania skorzystały z **bonu na zasiedlenie** (45 osób). W ramach projektu uczestnicy skorzystali też z różnego rodzaju **szkoleń**. Ogółem w szkoleniach w 2022 r. wzięło udział 179 osób. Ze szkolenia przygotowującego do prowadzenia działalności gospodarczej „ABC własnej firmy” skorzystało 114 uczestników, a 65 osób wzięło udział w różnego rodzaju szkoleniach zawodowych. Na realizację projektu w 2022 r. poniesiono koszty w wysokości 6 993 584,- zł, zaś od początku realizacji 13 553 009,-zł

Informacja o realizacji projektu „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie limanowskim (VII)”

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej zakończył również realizację projektu pn: „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie limanowskim (VII)**”, który był współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach 8 Osi Priorytetowej Rynek Pracy, Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa – projekty Powiatowych Urzędów Pracy RPO WM.

Projekt skierowany był do osób bezrobotnych w wieku 30 lat i więcej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej, należących co najmniej do jednej z poniższych grup:

- osób powyżej 50 roku życia;
- osób z niepełnosprawnościami;
- kobiet;
- osób o niskich kwalifikacjach;
- osób długotrwale bezrobotnych, nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy

Okres realizacji projektu: **od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r.**

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. do projektu zostało zrekrutowanych **489** osób (w tym **272** kobiety), w tym:

- **235** osób długotrwale bezrobotnych
- **388** osób o niskich kwalifikacjach
- **113** osób powyżej 50 roku życia
- **15** osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności
- W okresie od 01 kwietnia do 31 grudnia 2022 roku do projektu zrekrutowano i zaktywizowano **16** osób narodowości ukraińskiej, którym udzielono czasowej ochrony w związku z wojną na Ukrainie.

Wszystkim kandydatom został opracowany Indywidualny Plan Działania oraz zostały one objęte usługą poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy w celu zidentyfikowania ich możliwości zawodowych oraz oczekiwań dotyczących rozwoju zawodowego. Następnie uczestnikom projektu przedstawiono jedną z wybranych kosztowych form wsparcia:

- **Szkolenia** – w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia lub podjęcie działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku: braku kwalifikacji zawodowych, konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji, utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie przewidziano organizację szkoleń i uzyskanie kwalifikacji przez co najmniej 16 osób. W okresie realizacji projektu umożliwiono podniesienie kwalifikacji zawodowych poprzez organizację szkoleń zawodowych dla **37** osób, z których **31** uzyskało kwalifikacje zawodowe potwierdzone odpowiednim certyfikatem. Uczestnicy szkoleń uzyskali uprawnienia na prawo jazdy różnych kategorii, operatorów wózków jezdniowych, operatorów koparek i koparkoładarek, operatora obrabiarek sterowanych CNC, operatora żurawi przewoźnych i przenośnych HDS, spawacza blach i rur spoinowych
10 osób zostało skierowanych na szkolenie w toku grupowym o tematyce: "Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym"
- ✓ **Staże** - dla osób, które były zainteresowane nabyciem umiejętności praktycznych do wykonywania samodzielnej pracy oraz pozyskaniem doświadczenia zawodowego, aby zwiększyć swoje szanse na rynku pracy przewidziano organizację staży na okres minimum 3 miesięcy. Osobom tym zostało przyznane stypendium stażowe na czas odbywania stażu. W ramach tego zadania finansowane były koszty dojazdu dla osób

odbywających staż poza miejscem zamieszkania. Na staż w ramach projektu skierowano **116** osób (107 kobiet)

- ✓ **Prace interwencyjne** - na prace interwencyjne kierowani byli uczestnicy i uczestniczki projektu, którzy zostali zatrudnieni przez pracodawcę z częściowym dofinansowaniem pracodawcy wynagrodzenia przez urząd pracy. Celem zadania było ułatwienie bezrobotnym powrotu na rynek pracy i zdobycie nowego doświadczenia. Pracodawca, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych skierowanych przez urząd pracy bezrobotnych otrzymywał zwrot części kosztów poniesionych na ich wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenie społeczne. Pracodawca po zakończeniu okresu refundacji był zobowiązany do utrzymania w zatrudnieniu skierowanego bezrobotnego przez wskazany w umowie okres po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne. W okresie od 01 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 r. prace interwencyjne podjęło **108** osób bezrobotnych.
- ✓ **Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej** – dla uczestników projektu przewidziano przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Od dnia 01 stycznia do dnia 31 grudnia 2022 wypłacono środki dla **100** uczestników projektu w kwocie 2 060 000,00 zł.
- ✓ **Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy** - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to pomoc finansowa udzielana przez Powiatowy Urząd Pracy w związku z utworzeniem lub doposażeniem stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanej osoby bezrobotnej przez okres 24 miesięcy. Powiatowy urząd pracy może zrefundować koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w wysokości określonej w zawartej umowie, nieprzekraczające 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia brutto. Dla osób, które posiadają odpowiednie kwalifikacje, bądź doświadczenie zostanie zaproponowana praca w ramach refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. W okresie od 01 stycznia 2021 do 31 grudnia 2022 wypłacono refundacje dla **66** pracodawców w ramach projektu w kwocie 1 486 237,35 zł.
- ✓ **Szkolenie ABC Przedsiębiorczości** - celem szkolenia było przekazanie praktycznej wiedzy na temat zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Adresatami szkolenia były osoby bezrobotne - uczestnicy i uczestniczki projektu planujący rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Na tę formę wsparcia przewidziano skierowanie osób, które następnie otrzymają środki na podjęcie działalności gospodarczej. W ramach oferowanego szkolenia zostały one zapoznane z formami prowadzenia działalności gospodarczej, procedurą rejestracji firmy, zasadami prowadzenia rachunkowości i sprawozdawczości finansowej oraz kwestiami podatkowymi. W okresie od 01 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 roku szkolenie ukończyło **61** uczestników projektu, którzy otrzymali środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach projektu.
- ✓ **Dofinansowanie wynagrodzenia bezrobotnego po 50 r.ż** - dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia jest przyznawane pracodawcy lub przedsiębiorcy na okres maksymalnie 12 m-cy w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego

wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za zatrudnionego bezrobotnego. W okresie realizacji projektu zawarto 47 umów z pracodawcami korzystającymi z tej formy wsparcia.

Wydatki kwalifikowalne w ramach projektu w okresie jego realizacji wyniosły **5 631 010,17 zł.**

Informacja o realizacji projektu „Czas na prace interwencyjne” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 8 Oś Priorytetowa Rynek Pracy, Działanie 8.2 Aktywizacja Zawodowa, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy kontynuował realizację projektu pn. „Czas na prace interwencyjne” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, 8 Oś Priorytetowa Rynek Pracy, Działanie 8.2 Aktywizacja Zawodowa, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Całkowita kwota projektu wynosi 993 372,30 zł. Projekt zakłada objęcie wsparciem 79 osób bezrobotnych. Uczestnikami projektu mogą być osoby w wieku 30 lat i więcej, zarejestrowane jako bezrobotne w PUP Limanowa, mieszkające na terenie powiatu limanowskiego, należące do co najmniej jednej z poniższych grup: osoby długotrwale bezrobotne (pozostające bez pracy nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy); osoby w wieku powyżej 50 roku życia; osoby o niskich kwalifikacjach (wykształcenie średnie lub niższe); osoby z niepełnosprawnościami; kobiety. Osoby w ramach projektu korzystają z następujących form pomocy: poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy oraz zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych. W okresie od 1.01.2022 r. do 31.12.2022 r. objęto wsparciem w ramach projektu 52 osoby, które podjęły zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych.

Programy regionalne finansowane ze środków Funduszu Pracy we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie:

- 1) W 2022 r. realizowano kolejną edycję **Małopolskiego Programu Regionalnego „Konserwator”**, który powstał w celu wsparcia podmiotów realizujących zadania na rzecz zachowania substancji zabytkowej i ochrony krajobrazu kulturowego. Program był przeznaczony przede wszystkim dla kobiet i osób długotrwale bezrobotnych. Dzięki realizacji tego programu 15 osób bezrobotnych znalazło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub staży prowadzonych przy obiektach i zespołach zabytkowych oraz przestrzeni historycznej. Pełniły również rolę opiekunów zabytków, umożliwiając udostępnienie zwiedzającym obiektów zabytkowych. Dotyczyło to głównie obiektów architektury sakralnej objętych Szlakiem Architektury Drewnianej. W 2022 r. w ramach programu wydatkowano łącznie **168 499,48 zł**
- 2) Od 1 stycznia 2022 r. rozpoczęto realizację **Małopolskiego Programu Regionalnego „FIRMA+1”**, w ramach którego pomoc w zatrudnieniu pracownika otrzymali mikro i mali przedsiębiorcy oraz osoby samozatrudnione. Osoby bezrobotne były

zatrudniane w tych firmach w ramach: prac interwencyjnych, pracy w ramach wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy lub odbywali staże. Grupy priorytetowe: kobiety i osoby długotrwale bezrobotne. W roku 2022 r. na realizację programu wydatkowano kwotę **204 464,62 zł**. Wsparciem objętych zostało **20** osób bezrobotnych.

- 3) Również od 1 stycznia 2022 r. realizowano **Małopolski Program Regionalny „BUMERANG – powrót na rynek pracy”**, który był odpowiedzią na zmiany jakie zaszły na małopolskim rynku pracy, w związku z pandemią COVID- 19. Program zakłada wsparcie osób, które utraciły pracę, w tym w szczególności osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy, osób młodych do 30 r.ż., w tym absolwentów. W 2022 r. z programu skorzystało **12** osób bezrobotnych. Łączna kwota wydatków to **126 177,35 zł**

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

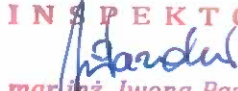
Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, na podstawie uchwały Rady Powiatu Limanowskiego. Rada Powiatu Limanowskiego uchwałą Nr XXVI/183/21 z dnia 27 kwietnia 2022 r. przeznaczyła środki w wysokości 46 000 zł na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej. W ramach tych środków w 2022 roku sfinansowano staż dla **1** osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Koszt realizacji tego zadania – 7 780,60 zł.

Informacja sygnałna IV kwartał 2022 r.

Wyszczególnienie	stan na 31.12.2022r	stan na 31.12.2021r	Dynamika
1	2	3	2:3
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	3 546	3 462	102,4
-zamieszkali na wsi	2 920	2 855	102,3
- kobiety	2 174	2 129	102,1
osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	3 066	3 037	101,0
-do 30 roku życia	1 340	1 218	110,0
-powyżej 50 roku życia	689	705	97,7
-długotrwale bezrobotni	1 518	1 686	90,0
-posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	923	990	93,2
-niepełnosprawni	157	154	101,9
stopa bezrobocia	8,2	8,1	101,2

Wyszczególnienie	Rok 2022 r	Rok 2021 r	Dynamika
1	2	3	2:3
Napływ bezrobotnych	6 807	6 064	112,3
-zamieszkali na wsi	5 628	4 984	112,9
- kobiety	3 641	3 119	116,7
osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy	6 100	5 934	102,8
-do 30 roku życia	3 571	3 265	109,4
-powyżej 50 roku życia	777	705	110,2
-długotrwale bezrobotni	1 303	1 538	84,7
-posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	1 217	1 160	104,9
-niepełnosprawni	185	170	108,8
Odływ bezrobotnych	6 721	7 008	95,9
- podjęcia pracy	3 741	4 153	90,1

Opracowanie: Małgorzata Zboś/Iwona Pazdur

Starszy Inspektor Powiatowy

INSPEKTOR

mgr Małgorzata Zboś mgr inż. Iwona Pazdur
 Starszy Inspektor Powiatowy

Zatwierdził: Marek Młynarczyk

DYREKTOR

mgr Marek Młynarczyk
 Dyrektor PUP